

Rada
Európskej únie

V Bruseli 4. júla 2023
(OR. en)

11378/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0195(NLE)**

JUSTCIV 96
CONSOM 261
MARE 15
COMER 89
RELEX 837

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	30. júna 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 343 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o podpise Dohovoru Organizácie Spojených národov o medzinárodných účinkoch súdom nariadeného predaja lodí, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 7. decembra 2022 v New Yorku, v mene Európskej únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 343 final.

Príloha: COM(2023) 343 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 6. 2023
COM(2023) 343 final

2023/0195 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o podpise Dohovoru Organizácie Spojených národov o medzinárodných účinkoch
súdom nariadeného predaja lodí, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 7. decembra
2022 v New Yorku, v mene Európskej únie**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Námorná doprava zohráva vedúcu úlohu v medzinárodnom obchode a odhaduje sa, že viac ako 90 % tovaru, s ktorým sa obchoduje na celom svete, sa prepravuje po mori. Vďaka tomu je loď kľúčovým aktívom, bez ktorého by globálny obchod nebol možný. Vzhľadom na to, že lode sú nákladovo najefektívnejším spôsobom dopravy, preto neexistujú pochybnosti o tom, že lodná doprava má zásadný význam pre svetový hospodársky rozvoj. Na druhej strane záležitosti týkajúce sa medzinárodnej lodnej dopravy sú často ovplyvnené právnymi ťažkosťami vyplývajúcimi z chýbajúcej medzinárodnej harmonizácie.

V súčasnosti sú vo väčšine štátov vrátane členských štátov EÚ súdy oprávnené nariadiť predaj lode s cieľom uspokojiť nárok vznesený voči lodi alebo vlastníkovi lode. Takýto nárok sa zvyčajne vznáša pri vymáhaní hypotéky na loď (v prípade omeškania splátok) alebo pri uplatnení námorného zadržiavacieho práva na loď. Postupu súdom nariadeného predaja zvyčajne predchádza zadržanie lode. Zatiaľ čo medzinárodné spoločenstvo dosiahlo významný pokrok v harmonizácii pravidiel týkajúcich sa zadržiavania lodí, oveľa menší pokrok sa dosiahol v harmonizácii pravidiel týkajúcich sa súdom nariadeného predaja lodí, ktorý naďalej podlieha veľmi rozdielnym vnútroštátnym právnym predpisom. Situácia sa zmenila prijatím **Dohovoru Organizácie Spojených národov o medzinárodných účinkoch súdom nariadeného predaja lodí (ďalej len „Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí“)**¹ 7. decembra 2022.

Tento dohovor, prijatý pod záštitou Komisie OSN pre medzinárodné obchodné právo (ďalej len „komisia UNCITRAL“), ktorá je orgánom zriadeným Valným zhromaždením OSN a je mu podriadená, má potenciál podporiť právnu istotu a predvídateľnosť na medzinárodnej a európskej úrovni vytvorením jednotného režimu pre medzinárodné účinky súdom nariadeného predaja lodí.

Prijatím tohto dohovoru, ktorý je prijateľný pre štáty s rôznymi právnymi, sociálnymi a hospodárskymi systémami, by sa doplnil existujúci medzinárodný právny rámec v oblasti lodnej dopravy a plavby a prispelo by sa k rozvoju harmonických medzinárodných hospodárskych vzťahov. Očakáva sa, že poskytne právnu ochranu kupujúcim pri kúpe lodí predávaných na základe súdom nariadeného predaja, pričom bude chrániť aj záujmy vlastníkov lodí a veriteľov. Dosiahne to tak, že sa ním stanovia jednotné pravidlá, ktoré podporia šírenie informácií o potenciálnych súdom nariadených predajoch zainteresovaným stranám a priznajú sa ním medzinárodné účinky súdom nariadenému predaju lodí predávaných bez akejkoľvek hypotéky alebo *záložného práva* a bez akéhokoľvek zaťaženia, a to aj na účely registrácie lodí².

Znamená to, že zainteresované strany z EÚ, a to najmä potenciálni kupujúci lodí, by mohli využívať potrebnú a primeranú ochranu, ktorá by následne podporila medzinárodný námorný obchod. Keďže tento dohovor poskytuje určité záruky a požadovaný stupeň jednotnosti, transparentnosti a právnej istoty, čo umožňuje voľne obchodovať s kúpenou loďou, mohol by mať pozitívny vplyv na predajnú cenu lode, ktorú nebude potrebné znížiť s cieľom zohľadniť právne riziká, a preto bude táto cena pravdepodobne vyššia. Budú mať z toho prospech všetky zainteresované strany vrátane veriteľov. Navyše aj finančníkom z EÚ umožní poskytovať financie na lode s väčšou dôverou, pretože nákup plavidiel je všeobecne financovaný z lodných

¹ A/RES/77/100: Dohovor Organizácie Spojených národov o medzinárodných účinkoch súdom nariadeného predaja lodí

² Pozri preambulu Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí.

hypotekárnych úverov, pri ktorých je pre finančníka hlavnou zábezpekou samotná loď. A napokon by tento dohovor mohol uspokojiť obchodné potreby námorného odvetvia a finančného sektora, a teda by následne mohol prispieť k ďalšiemu posilneniu finančného trhu EÚ.

Európska únia sa neustále snaží podporovať multilaterálne nástroje, ktoré prispievajú k rastu obchodu prostredníctvom väčšej právnej istoty a ktoré posilňujú postavenie Európy vo svete. Komisia, zastupujúca EÚ, ktorá má v komisii UNCITRAL štatút pozorovateľa, sa preto aktívne zapojila do procesu rokovaní o dohovore s cieľom jeho prípadného podpisu a ratifikácie tohto budúceho medzinárodného systému. Na základe mandátu vrátane smerníc na rokovania³, ktorý Rada udelila Európskej komisii, zastupovala Komisia záujmy EÚ počas procesu rokovaní v komisii UNCITRAL.

Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí bol v decembri 2022 úspešne prijatý a bude otvorený na podpis, ratifikáciu alebo pristúpenie do posledného štvrtého roka 2023. Ak by EÚ tento dohovor podpísala, ako navrhuje Komisia (a neskôr ho ratifikovala), dohovor by mal medzinárodné účinky na súdom nariadený predaj lodí, ktoré sa predávajú bez akejkoľvek hypotéky alebo *záložného práva* a bez akéhokoľvek zaťaženia, a to aj na účely registrácie lodí, medzi členskými štátmi EÚ, ktoré ho podpíšu a ratifikujú, a ostatnými zmluvnými štátmi dohovoru.

Členské štáty by mali dohovor podpísať po tom, ako ho podpíše Únia.

Tento návrh je v súlade s cieľmi Komisie stanovenými v Politických usmerneniach pre Európsku komisiu (2019 – 2024)⁴, najmä v súvislosti s prioritou „Silnejšia Európa vo svete“⁵. Je v súlade so záväzkom EÚ k multilateralizmu v medzinárodných vzťahoch a pravdepodobne povzbudí ďalšie krajiny a obchodných partnerov EÚ, aby sa pripojili k Pekinskému dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí.

- **Súlad s existujúcimi politickými ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy sa na justičnú spoluprácu v občianskych a obchodných veciach vzťahuje článok 81 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). V článku 81 ods. 2 písm. a) sa stanovujú opatrenia zamerané na zabezpečenie „vzájomného uznávania a výkonu súdnych a mimosúdnych rozhodnutí medzi členskými štátmi“ a článok 81 ods. 2 písm. c) sa vzťahuje na zlučiteľnosť noriem určujúcich právomoc uplatniteľných v členských štátoch, a to napríklad aj vo vzťahu k opatreniam týkajúcim sa zrušenia alebo pozastavenia súdom nariadeného predaja lode. V článku 81 ods. 2 písm. b) sa ďalej stanovuje „cezhraničné doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností“. Článok 81 ods. 2 písm. e) je navyše zameraný na zabezpečenie „účinného prístupu k spravodlivosti“.

V súlade s politickým cieľom uľahčiť prístup k spravodlivosti, najmä stanovením pravidiel i) právomoci súdov a ii) rýchleho a jednoduchého uznávania a výkonu rozsudkov v občianskych a obchodných veciach vydaných v členských štátoch, Európsky parlament a Rada EÚ prijali nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie)⁶. V nariadení sa stanovuje, v ktorom členskom štáte majú sudy právomoc rozhodovať v občianskych a obchodných sporoch s medzinárodným prvkom. Okrem toho sa v ňom stanovuje, že rozsudok vydaný v členskom štáte sa musí uznať

³ Pozri poznámku k bodu „I/A“ zo zasadnutia Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci (č. 9711/22) z 9. a 10. júna 2022 a návrh rozhodnutia Rady (č. 9026/22), ktorým sa povoľuje začať rokovania o Dohovore o medzinárodných účinkoch súdom nariadeného predaja lodí v rámci komisie UNCITRAL.
⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024_sk.

⁵

⁶ Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1.

v ostatných členských štátoch bez osobitného konania a že rozsudky rovnako ako verejné listiny vydané v členskom štáte a vykonateľné v tomto štáte sa musia vykonať v inom členskom štáte bez toho, aby sa vyžadovalo vyhlásenie vykonateľnosti. Stanovujú sa v ňom aj dve tlačivá, osvedčenie o rozsudku a osvedčenie o verejnej listine alebo súdnom zmieri.

EÚ má okrem toho vnútorne dobre rozvinutý systém, ktorým sa reguluje cezhraničné doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností medzi členskými štátmi. V systéme doručovania písomností, ktorý sa uplatňuje od mája 2001, sa stanovuje postup doručovania písomností prostredníctvom určených „odosielajúcich orgánov“ a „prijímajúcich orgánov“ bez využitia konzulárnych a diplomatických kanálov, a iné spôsoby doručovania písomností. Systém justičnej spolupráce pri doručovaní písomností sa modernizoval prijatím nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch⁷. Týmto nariadením sa zavádzajú nové pravidlá zamerané na zlepšenie efektívnosti a rýchlosti cezhraničných súdnych konaní s využitím digitalizácie a modernej technológie s cieľom v konečnom dôsledku stranám uľahčiť prístup k spravodlivosti a spravodlivému procesu.

Na medzinárodnej úrovni sa otázkami týkajúcimi sa medzinárodnej právomoci a uznávania a výkonu rozsudkov v občianskych a obchodných veciach zaoberajú tieto mnohostranné dohody, ktorých je EÚ zmluvnou stranou: Haagsky dohovor o dohodách o voľbe súdu z roku 2005⁸; Lugánsky dohovor z roku 2007 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach; paralelná dohoda uzatvorená s Dánskom o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach⁹ a Haagsky dohovor z roku 2019 o uznávaní a výkone cudzích rozsudkov¹⁰.

V súčasnosti neexistuje žiadny osobitný medzinárodný rámec pre súdom nariadený predaj lodí ani konkrétne pre uznávanie zahraničného súdom nariadeného predaja lodí a jeho účinkov. Táto situácia spôsobuje právnu neistotu, ktorá neprospieva medzinárodnému obchodu.

Pokiaľ ide o práva k lodiam, uskutočnilo sa niekoľko pokusov (bez úspechu) o harmonizáciu pravidiel súdom nariadeného predaja lodí, počnúc prijatím medzinárodných dohovorov o zjednotení niektorých pravidiel týkajúcich sa zadržiavacieho práva a hypoték z rokov 1926¹¹ a 1967¹² a Dohovoru o zadržaní z roku 1993¹³. Hoci tieto tri dohovory obsahovali ustanovenia o súdom nariadenom predaji lodí, neboli všeobecne prijaté.

Okrem týchto neúspešných dohovorov už mnohé jurisdikcie uznali účinky zahraničného súdom nariadeného predaja vrátane čistého vlastníckeho práva, ktoré poskytujú napríklad na základe ústretovosti. Neexistuje však žiadny globálny multilaterálny rámec pre uznávanie účinkov zahraničného súdom nariadeného predaja lodí.

Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí by tak po podpise a následnej ratifikácii členskými štátmi doplnil existujúci rámec v EÚ a na medzinárodnej scéne, pokiaľ ide o uznávanie a výkon rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, čím by sa zabezpečilo medzinárodné uznávanie účinkov súdom nariadeného predaja lodí.

⁷ Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40.

⁸ Ú. v. EÚ L 133, 29.5.2009 (príloha I).

⁹ Ú. v. EÚ L 339, 21.12.2007, s. 3.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 187, 14.7.2022, s. 4 (dátum nadobudnutia platnosti dohovoru uverejní Generálny sekretariát Rady v *Úradnom vestníku Európskej únie*).

¹¹ Uzavretý 10. apríla 1926 v Bruseli.

¹² Uzavretý 27. mája 1967 v Bruseli.

¹³ Prijatý 12. marca 1999 na diplomatickej konferencii OSN/Medzinárodnej námornej organizácie (ďalej len „diplomatická konferencia OSN/IMO“).

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh rozhodnutia Rady je v súlade so všeobecnou politikou EÚ podnikat kroky, ktoré majú zaručiť dodržanie výlučnej vonkajšej právomoci EÚ v medzinárodnom kontexte, a to účasťou na medzinárodných dohovoroch obsahujúcich ustanovenia, ktoré patria do výlučnej vonkajšej právomoci EÚ, keď je to povolené na základe doložky REIO, ktorá (ako v tomto prípade) umožňuje organizáciám regionálnej hospodárskej integrácie podpísať alebo prijať medzinárodný dokument alebo k nemu pristúpiť, prípadne poveriť členské štáty EÚ, aby to urobili v mene EÚ.

Oddeľovacou doložkou v článku 18 ods. 4 Pekinského dohovoru sa zabezpečí bezproblémové prepojenie medzi nástrojmi práva EÚ a dohovorom, a pokiaľ je to možné a vhodné, zaručí sa uplatňovanie súčasných alebo budúcich nástrojov Únie, najmä pravidiel obsiahnutých v nariadení Brusel Ia a nariadení o doručovaní písomností. Oddeľovacou doložkou sa zabezpečí najmä to, aby neboli dotknuté pravidlá EÚ o právomoci v konaniach týkajúcich sa výkonu rozsudkov medzi členskými štátmi. Oddeľovacou doložkou by sa malo takisto zabezpečiť, aby sa v prípade, že sa má uskutočniť doručenie písomnosti a príjemca má bydlisko v EÚ, uplatňovali pravidlá EÚ o doručovaní písomností medzi odosielajúcim a prijímajúcim štátom.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Tento návrh rozhodnutia Rady vychádza z článku 81 ods. 2 písm. a) a b) v spojení s článkom 218 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), pretože Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí je medzinárodným nástrojom. Justičná spolupráca v občianskych a obchodných veciach sa riadi článkom 81 ZFEÚ, ktorý je preto právnym základom právomoci EÚ v tejto oblasti.

Na základe článku 3 ods. 2 ZFEÚ patria niektoré ustanovenia Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí do výlučnej vonkajšej právomoci EÚ, pretože „*môžu byť dotknuté spoločné pravidlá alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti*“.

Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí obsahuje ustanovenia o právomoci, ktoré môžu mať vplyv na uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹⁴ (t. j. článok 9 Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí „*Právomoc zamedziť súdom nariadenému predaju a pozastaviť ho*“).

Tento dohovor obsahuje aj ustanovenia o doručovaní oznámení o súdom nariadenom predaji lodí, ktoré môžu mať vplyv na uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch¹⁵ (t. j. článok 4 Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí „*Oznámenie o súdom nariadenom predaji*“).

- **Vyhlásenia o záležitostiach patriacich do rozsahu výlučnej právomoci Európskej únie**

V článku 18 ods. 2 (Účasť organizácií regionálnej hospodárskej integrácie) Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí sa vyžaduje, aby Európska únia pri podpise dohovoru predložila depozitárovi vyhlásenie, v ktorom uvedie záležitosti upravené týmto dohovorom, v súvislosti s ktorými jej členské štáty preniesli právomoc na Európsku úniu.

¹⁴ Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1.

¹⁵ Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40 – 78.

Uvedené vyhlásenie je pripojené k tomuto návrhu.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Nevzťahuje sa

- **Proporcionalita**

Cieľom tohto návrhu je i) zlepšiť stranám z EÚ prístup k spravodlivosti zabezpečením uznávania účinkov zahraničného súdom nariadeného predaja lodí a ii) zvýšiť právnu istotu pre podniky a občanov zapojených do medzinárodných transakcií. Tento dohovor má zároveň potenciál znížiť náklady na konania v cezhraničných súdnych sporoch, ako aj skrátiť ich trvanie.

Tieto ciele by bolo možné dosiahnuť len tak, že sa bude dodržiavať systém stanovujúci súbor jednotných pravidiel, ktoré podpora šírenie informácií o potenciálnych súdom nariadených predajoch zainteresovaným stranám a priznajú medzinárodné účinky súdom nariadenému predaju lodí predávaných bez akejkoľvek hypotéky alebo *záložného práva* a bez akéhokoľvek zaťaženia, a to aj na účely registrácie lodí, aký sa prijal Pekinským dohovorom o súdom nariadenom predaji lodí.

Jednostranným opatrením na úrovni EÚ by sa tieto ciele nedosiahli, pretože by nebolo možné zabezpečiť, aby sa účinky súdom nariadeného predaja lodí uskutočneného v EÚ uznali v krajinách mimo EÚ, kde by sa loď predaná v rámci súdom nariadeného predaja mohla zaregistrovať. Táto situácia by nezabránila problémom, ktoré vznikajú vzhľadom na súčasný stav na medzinárodnej scéne, t. j. chýbajúca dohoda o pravidlách uznávania čistého vlastníckeho práva k lodiam po súdom nariadenom predaji a z toho vyplývajúca nedostatočná právna istota.

Podpísanie multilaterálneho rámca, akým je Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí, by bolo efektívnejšie ako začatie bilaterálnych rokovaní s nečlenskými štátmi EÚ. V závislosti od toho, koľko štátov bude dodržiavať tento dohovor, by sa spoločný právny rámec na riešenie uznávania účinkov súdom nariadeného predaja lodí uplatňoval vždy, keď k takémuto predaju dôjde. Zaistil by sa ním aj jeden spoločný právny rámec pre občanov a spoločnosti EÚ, ktoré žiadajú o uznanie čistého vlastníckeho práva k lodi nadobudnutej v súdom nariadenom predaji v nečlenských štátoch EÚ, ako aj v rámci EÚ.

A napokon tento návrh neprekračuje cieľ, ktorým je zabezpečiť, aby sa rešpektovala výlučná vonkajšia právomoc EÚ v súvislosti s niektorými ustanoveniami Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí a aby tento dohovor nebránil uplatňovaniu práva EÚ medzi členskými štátmi EÚ.

- **Výber nástroja**

Nevzťahuje sa

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Nevzťahuje sa

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Od zvolania prvého prieskumného stretnutia zameraného na návrh nástroja o súdom nariadenom predaji lodí v máji 2019 komisia UNCITRAL pravidelne informovala členské štáty a s pracovnou skupinou Rady pre občianskoprávne veci (všeobecné otázky)

konzultovala rôzne možnosti a koordinovaný prístup, ktorý by sa mal prijať vo vzťahu k postaveniu EÚ v rámci diskusií pracovnej skupiny VI komisie UNCITRAL (súdom nariadený predaj lodí). Delegáti z členských štátov na zasadnutiach pracovnej skupiny navyše pravidelne konzultovali na mieste, buď vo Viedni, alebo v New Yorku. Komisia informovala o výsledku zasadnutí pracovnej skupiny VI po každom zasadnutí komisie UNCITRAL v pracovnej skupine Rady pre občianskoprávne veci (všeobecné otázky).

- **Získavanie a využívanie praktických alebo odborných znalostí**

V procese rokovaní o Pekinskom dohovore o súdom nariadenom predaji lodí Komisia dôsledne a úplne transparentne konzultovala s expertmi z členských štátov venujúcimi sa tejto oblasti a spoliehala sa na ich odborné znalosti.

Komisia sa okrem toho pri svojej činnosti opiera o odborné znalosti zhromaždené na kolokviu venovanom otázkam súvisiacim s prácou na budúcom medzinárodnom nástroji o súdom nariadenom predaji lodí, ktoré sa uskutočnilo 7. septembra 2020 pod záštitou chorvátskeho predsedníctva. Panel kolokvia tvorili rôzni medzinárodní experti v oblasti morského práva, a najmä v oblasti súdom nariadeného predaja lodí, pričom sa na ňom zúčastnilo široké spektrum odborníkov z námorného odvetvia, odvetvia medzinárodného obchodu a finančného sektora.

Pre prácu Komisie bola veľmi užitočná spätná väzba získaná od zainteresovaných strán v reakcii na výzvu, aby poskytli názory na pochopenie problému Komisiou a možné riešenia navrhnuté v rámci projektu komisie UNCITRAL.

Do práce na tomto dohovore sa zapojili delegácie členských štátov v pracovnej skupine VI komisie UNCITRAL zložené z expertov vrátane predstaviteľov akademickej obce a verejnej správy.

Z konzultácií s celosvetovým námorným odvetvím, ktoré sa uskutočnili vďaka aktívnej účasti Komisie na konferencii medzinárodného výboru pre námorné záležitosti (Comité Maritime International, CMI) v roku 2022 (18. – 21. októbra 2022 v Antverpách v Belgicku), vyplynul všeobecný záujem a silná podpora Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí.

Komisia sa na úrovni EÚ opierala aj o rozsiahle odborné znalosti v oblasti uznávania a výkonu rozsudkov na úrovni EÚ podľa nariadenia č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach a jeho predchodcu, ktorým je nariadenie č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹⁶, ktoré nadväzovalo na Bruselský dohovor z roku 1968 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹⁷ v rovnakej oblasti. V súvislosti s výkladom a uplatňovaním týchto nástrojov existujú rozsiahle usmernenia Súdneho dvora Európskej únie.

- **Posúdenie vplyvu**

Tento návrh sa neopiera o posúdenie vplyvu.

Ako už bolo uvedené, pred začatím práce na návrhu dohovoru sa však uskutočnili intenzívne konzultácie s expertmi z členských štátov a námorného odvetvia vo všeobecnosti. Kolokvium na vysokej úrovni sa konalo aj 27. februára 2018 vo Vallette na Malte, kde pôvodný návrh dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí podporili zástupcovia celého medzinárodného námorného odvetvia vrátane zástupcov Baltskej a medzinárodnej námornej rady (BIMCO), Medzinárodnej federácie pracovníkov v doprave (ITF) a Federácie národných združení

¹⁶ Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1 – 23.

¹⁷ Ú. v. ES L 299, 31.12.1972, s. 32 – 42.

lodných maklérov a agentov (FONASBA), ako aj poskytovatelia financovania na kúpu lodí, vlastníci lodí, dodávatelia lodného paliva, opravovne lodí, prístavné orgány a registre lodí.

Vláda Švajčiarska takisto pripravila podrobný dokument¹⁸, ktorý obsahoval výsledky a závery kolokvia na vysokej úrovni a ktorý komisia UNCITRAL prerokovala a riadne posúdila na svojom 51. zasadnutí (New York, 25. júna – 13. júla 2018).

Tieto konzultácie a práca pokračovali na úrovni EÚ, ako aj na medzinárodnej úrovni počas celého procesu rokovaní v rámci komisie UNCITRAL.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Nevzťahuje sa

- **Základné práva**

Cieľom tohto návrhu je uľahčiť a zlepšiť prístup k spravodlivosti pre podniky a občanov EÚ, pretože existencia právneho rámca pre medzinárodné uznávanie účinkov súdom nariadeného predaja lodí prispeje k riadnemu procesu v súvislosti so súdom nariadeným predajom a zabezpečí, aby všetky dotknuté strany mali možnosť uplatniť svoje práva.

Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí navyše zlepši ochranu a súdne prostriedky nápravy pre dobromyseľných veriteľov, ktorí sa zvyčajne snažia maximalizovať svoje pohľadávky, čo do určitej miery odráža vnútorné pravidlá EÚ upravujúce uznávanie a výkon rozsudkov, ktoré sú stanovené v nariadení Brusel Ia, a pravidlá o doručovaní písomností, ktoré sú stanovené v nariadení o doručovaní písomností a v jeho prepracovanom znení.

Možnosti v dohovore na vznesenie nároku alebo podanie žiadosti o zamedzenie súdom nariadeného predaja lodí, ktorým sa udeľuje čisté vlastnícke právo k lodi, alebo o pozastavení jeho účinkov (článok 9 „*Právomoc zamedziť súdom nariadenému predaju a pozastaviť ho*“) a ustanovenie o verejnom poriadku (článok 10 „*Okolnosti, za ktorých súdom nariadený predaj nemá medzinárodný účinok*“) v dohovore sú v súlade so základnými právami EÚ a zásadami spravodlivého procesu a s verejným poriadkom štátu, v ktorom sa žiada o uznanie účinkov súdom nariadeného predaja. Následne to pomôže zabezpečiť, aby základné práva, ako je právo na obhajobu alebo právo na spravodlivý proces, boli v krajine mimo EÚ riadne dodržané.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Nevzťahuje sa

5. OSTATNÉ PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Nevzťahuje sa

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Nevzťahuje sa

¹⁸ Príloha II k dokumentu A/CN.9/WG.VI/WP.81 (<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/LTD/V19/008/27/PDF/V1900827.pdf?OpenElement>).

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise Dohovoru Organizácie Spojených národov o medzinárodných účinkoch súdom nariadeného predaja lodí, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 7. decembra 2022 v New Yorku, v mene Európskej únie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 81 ods. 2 písm. a) a b) v spojení s jej článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Rada 23. mája 2022 poverila Komisiu, aby začala rokovania o dohovore o medzinárodných účinkoch súdom nariadeného predaja lodí. Tieto rokovania boli úspešne ukončené prijatím textu dohovoru Valným zhromaždením OSN v New Yorku 7. decembra 2022.
- (2) Dohovor Organizácie Spojených národov o medzinárodných účinkoch súdom nariadeného predaja lodí (ďalej len „Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí“), ktorý prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 7. decembra 2022 v New Yorku, posilňuje existujúci medzinárodný právny rámec v oblasti lodnej dopravy a plavby a významne prispieva k rozvoju harmonických medzinárodných hospodárskych vzťahov. Je preto žiaduce, aby sa ustanovenia tohto nástroja, začali uplatňovať čo najskôr.
- (3) Európska únia pracuje na vytvorení spoločného justičného priestoru opierajúceho sa o zásadu vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí. V tejto súvislosti zákonodarca Únie prijal okrem iného nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹⁹ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch²⁰.
- (4) Niektoré záležitosti, ktorými sa zaoberá Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí, majú vplyv na nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 a nariadenie (EÚ) 2020/1784. Únia má preto výlučnú právomoc v týchto záležitostiach, zatiaľ čo ostatné záležitosti upravené v Pekinskom dohovore o súdom nariadenom predaji lodí do tejto právomoci nepatria.
- (5) Členské štáty by mali podpísať Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí, aby sa zabezpečilo úplné uplatňovanie dohovoru medzi Úniou a tretími štátmi.
- (6) V článku 18 ods. 1 Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí sa stanovuje, že organizácie regionálnej hospodárskej integrácie, ktoré majú právomoc

¹⁹ Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1.

²⁰ Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40.

v určitých záležitostiach upravených Pekinským dohovorom o súdom nariadenom predaji lodí, môžu tento dohovor podpísať, prijať, schváliť alebo k nemu pristúpiť.

- (7) V článku 18 ods. 2 Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí sa stanovuje, že organizácia regionálnej hospodárskej integrácie vydá pri podpise, prijatí, schválení alebo pristúpení vyhlásenie, v ktorom uvedie záležitosti upravené týmto dohovorom, v súvislosti s ktorými jej členské štáty preniesli právomoci na túto organizáciu. Únia by preto mala takéto vyhlásenie vydať pri podpise Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí.
- (8) Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí by sa preto mal podpísať v mene Únie s výhradou jeho neskoršieho uzavretia a pripojené vyhlásenie by sa malo schváliť.
- (9) [V súlade s článkom 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Írsko oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.]

ALEBO

[V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu].

- (10) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Únie schvaľuje podpis Dohovoru Organizácie Spojených národov o medzinárodných účinkoch súdom nariadeného predaja lodí (ďalej len „Pekinský dohovor o súdom nariadenom predaji lodí“), ktorý prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 7. decembra 2022 v New Yorku, s výhradou jeho uzavretia.

Znenie Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí je pripojené k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Vyhlásenie pripojené k tomuto rozhodnutiu sa schvaľuje v mene Únie. Pri podpise Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí Únia vydá vyhlásenie, ktoré je pripojené k tomuto rozhodnutiu, v súlade s článkom 18 ods. 2 Pekinského dohovoru o súdom nariadenom predaji lodí.

Článok 3

Rada poverí Komisiu, aby určila osobu, ktorá bude mať plnú moc na podpis dohovoru v mene Únie s výhradou jeho uzavretia.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka
[...]